

**VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, BRATISLAVA**

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma habilitačnej práce: *Kvality života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyšom veku*

Autor: *MUDr. Ivan Vaňo PhD.*

Oponent: *prof. MVDr. Peter Juriš CSc.*

Odbor: *Habilitácie verejné zdravotníctvo*

Pripomienky k habilitačnej práci: (školiteľ nekladie otázky)

Predložená habilitačná práca "Kvalita života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyšom veku" sa venuje tak problematike epidemiológie, patofyziológie, rizikovým faktorom ovplyvneniteľným resp. neovplyvneniteľným, diagnostikou, profilaxiou i terapiou, ako aj zásadným zmenám, ktoré seniorom prinášajú poruchy zdravotného stavu a sú sprevádzané najmä kvalitatívou premenou života, ale i dovtedy preferovaných hodnôt. Rozsahom 165 strán, 19 obrázkov (tabuliek) s viac ako 100 citácií domácich i zahraničných vedeckých prác, prehľadnosťou i grafickou úpravou možno konštatovať, že ide o dielo so slušnou výpovednou hodnotou. Autor sa však nevyhol niektorým preklepom a formálnym chybám (napríklad: posun v číslovanií strán), tie však zásadným spôsobom neznižujú výpovednú hodnotu predkladanej habilitačnej práce. Kontrolou originality sa zistila zhoda dosahujúca 36 %, čo je pomerne vysoké číslo, preto prosím autora pri obhajobe o bližšie osvetlenie tejto skutočnosti. Napriek vyššie uvedenému možno konštatovať, že po formálnej i obsahovej stránke práca splňa legislatívne požiadavky stanovené pre tento typ záverečných prác (habilitačnej práce).

Otázky:

1. Aká je prevencia a terapia sekundárnej osteoporózy u pacientov s hypertyreózou pri dlhodobej substitučnej liečbe, kde sa potenciálne zmeny najčastejšie vyskytujú?
2. Aký spôsob príjmu vápnika je u seniorov najefektívnejší (príjem veľkého množstva liekov, ktorý môže zásadne ovplyvňovať jeho rezorbovanie)?
3. Ak stravu by ste odporúčali u pacientov v andropauze, resp. u žien v menopauze z aspektu prevencie osteoporózy?

Záverom možno konštatovať, že habilitačná práca MUDr. Ivana Vaňa, PhD. spĺňa podmienky na prijatie k obhajobe v študijnom odbore 7.4.2. Verejné zdravotníctvo.

Miesto a dátum

Podpis

VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE SV. ALŽBETY, BRATISLAVA

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma habilitačnej práce: *Kvality života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyššom veku*

Autor: *MUDr. Ivan Vaňo PhD.*

Oponent: *doc.MUDr. Štefánia Moricová PhD MPH*

Odbor: *Habilitácie verejné zdravotníctvo*

Pripomienky k habilitačnej práci: (školiteľ nekladie otázky)

Habilitačnú prácu hodnotím známkou A.

Habilitačná práca má 165 strán, vrátane 5 strán bibliografických odkazov. Je rozdelená do piatich kapitol, má 19 obrázkov a 17 tabuľiek. Je vypracovaná v súlade s ustanoveniami Vyhlášky Ministerstva školstva SR č. 457/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška MŠ SR č. 6/2005 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov.

Aktuálnosť zvolenej témy:

Habilitačná práca sa zaobráva veľmi aktuálnou problematikou hodnotenia kvality života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyššom veku. Osteoporóza spolu s kardiovaskulárnymi a onkologickými ochoreniami patrí medzi civilizačné ochorenia 21. storočia. Má závažné následky na zdraví populácie a významným spôsobom sa podieľa na zvýšenej úmrtnosti starších ľudí. Celoživotné riziko osteoporotickej zlomeniny sa odhaduje na 40 %, čo je podobné riziku srdcovo-cievnych a onkologických ochorení. Najhoršiu prognózu majú jednoznačne zlomeniny v oblasti bedrového klíbu, pri ktorých zomiera až 30 % postihnutých jednotlivcov do jedného roka. Výskyt osteoporotických zlomenín stúpa s vekom. Demografické zmeny v spoločnosti prinášajú celý rad problémov, medzi nimi samozrejme aj problémy so zdravotnou a sociálno starostlivosťou, ale aj ekonomické problémy. Slovenská spoločnosť pre farmakoeconomiku v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou analyzovala stav osteoporózy na Slovensku, najmä jej liečebné a ekonomicke aspekty. Prepočtom spotreby indikovaných liekov na osteoporózu sa odhaduje, že v SR sa lieči asi 75 000 pacientiek, čo je 2,7 % výskyt diagnostikovanej osteoporózy a najčastejší vek pri začatí liečby je 72 rokov. Vo vekovej skupine 70 – 74 rokov je 16,8 % pacientov liečených na osteoporózu.

Autor vo svojej práci zistoval, ktoré faktory najviac ovplyvňujú kvalitu života seniorov. V nadváznosti na to stanovuje úlohu verejného zdravotníctva v možnostiach ovplyvnenia kvality života cielenými intervenciami a riešením kľúčových problémov.

Ciele a metodika práce:

Hlavným cieľom habilitačnej práce bolo zistiť všetky aspekty kvality života pacientov v geriatrickom veku v prvých dňoch po prekonaní osteoporotickej zlomeniny počas hospitalizácie na Klinike úrazovej chirurgie a ortopédie FN Nitra a po nasledujúcich 14 dňoch hospitalizácie.

Špecifikoval 5 čiastkových cieľov, v ktorých charakterizoval kvalitu života starších pacientov po prekonaní osteoporotickej zlomeniny vo vzťahu k pohlaviu a veku, a zistoval, ktoré sú najčastejšie fyzické a psychické problémy, a kto najviac ovplyvnil kvalitu života pacientov.

Stanovil si 4 hypotézy. Metódy použité vo výskume sú škálové postupy a dotazník. Na matematicko-statistiké spracovanie výsledkov výskumu použil program SPSS Windows 11,0 a program STATISTICA.

Výsledky práce a prínos nových poznatkov:

V závere habilitačnej práce autor potvrdil, že výsledok adaptácie staršieho človeka na zmenu aktuálneho zdravotného stavu vytvára dôležité kritérium jeho kvality života. Predkladaná práca poskytuje nové, vlastným výskumom získané poznatky o kvalite života pacientov vo vyššom veku s osteoporotickou zlomeninou.

Konfrontuje vlastné výsledky práce s výsledkami domácich a zahraničných štúdií a zameriava sa na problematiku mobility, sebestačnosti, podpory okolia a spokojnosti so zdravím v tejto skupine populácie. Výsledky analyzovaných štatistických ukazovateľov poukazujú na potrebu spolupráce verejného zdravotníctva s klinikou praxou.

Záver:

Habilitačná práca MUDr. Ivana Vaňa, PhD. má veľmi dobrú odbornú úroveň. Autorovi sa podarilo splniť vytýčené ciele a vysvetliť ich v závere práce. Poukázal na fakt, že správna diagnostika a prevencia spolu s efektívnu terapiou môžu významným spôsobom zlepšiť celkový stav starostlivosti o pacientov s osteoporotickou zlomeninou.

Habilitačnú prácu hodnotím vysoko pozitívne, je odrazom autorovej osobnej zanietenosti a odbornosti. Práca spĺňa kritériá habilitačnej práce a odporúčam ju prijať k obhajobe.

Otázka:

Aké konkrétné návrhy by ste na základe Vašej práce zaviedli do praxe, resp. aké výskumy sú v tejto problematike potrebné?

Miesto a dátum

Podpis

VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE SV. ALŽBETY, BRATISLAVA

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma habilitačnej práce: *Kvality života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyššom veku*

Autor: MUDr. Ivan Vaňo PhD.

Oponent: doc. MUDr. Adriana Kršáková PhD.

Odbor: *Habilitácie verejné zdravotníctvo*

Pripomienky k habilitačnej práci: (školiteľ nekladie otázky)

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Autor: MUDr. Ivan Vaňo, PhD

Téma práce: Kvality života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyššom veku

Odbor: Verejné zdravotníctvo

Oponent: doc. MUDr. Adriana Kršáková, PhD.

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavská univerzita

MUDr. Ivan Vaňo, PhD. predkladá habilitačnú prácu, v ktorej spracoval vysoko aktuálnu problematiku, vzhľadom k tomu, že posledné desaťročia celosvetovo pozorujeme nárast osteoporózy a za príčinu tohto stavu sa pokladajú nielen genetické faktory, ale hlavne aj faktory nesprávneho životného štýlu. Považuje sa spolu so srdcovoocievnými a onkologickými ochoreniami medzi civilizačné choroby 21. storočia.

Predložená habilitačná práca je kvalitným aktuálnym dokumentom zmapovania nových poznatkov, ako aj spracovania súboru pacientov s osteoporotickou fraktúrou. Obsahom práce je vhodne spracovaná teoretická časť, kde autor vysvetľuje patofiziologiu, rizikové faktory, epidemiológiu, kliniku, liečbu, ale aj prevenciu daného ochorenia, neopomenu ani ekonomicke aspekty a kvalitu života pacientov s osteoporotickou zlomeninou. Vyzdvihol tiež postavenie verejného zdravotníctva v oblasti prevencie osteoporózy.

V ďalšej časti sa venuje vlastnému výskumu, v ktorom si stanovil hlavný cieľ, a to zistiť najdôležitejšie aspekty kvality života pacientov po prekonaní osteoporotickej zlomeniny vo vyššom veku počas hospitalizácie na Klinike úrazovej chirurgie a ortopédie FN Nitra, stanovil si tiež 5 čiastkových cieľov, kde sa zameral na kvalitu života geriatrických pacientov vo vzťahu k pohľaviu, veku, fyzické aj psychické problémy a osobu, ktorá najviac ovplyvnila kvalitu života po prekonaní osteoporotickej zlomeniny. Určil tiež výskumné hypotézy a popísal metodiku práce. Na spracovanie výsledkov empirického výskumu použil program SPSS Windows 11,0 a program STATTISTICA. Podrobne popísal aj jednotlivé matematicko-štatistické ukazovatele, ktoré nemuseli byť nevyhnutnou súčasťou práce.

Osobitne oceňujem spracovanie diskusie, kde autor rozsiahlo porovnáva dané výsledky bádania s inými literárnymi údajmi. V dokumente chýba samostatná kapitola venovaná návrhom pre prax, ale sú zachytené práve v kapitole diskusia.

Práca je napísaná na 165 stranach, vrátane zoznamu literatúry a farebným prílohám, kde sa nachádza 19 obrázkov a 17 tabuliek. Literárne zdroje, ktorých je viac ako 100 sú aktuálne, prevažne zo zahraničných zdrojov, neabsentujú ani domáce údaje.

Autor na podklade vedeckých prác podáva rôzne odporúčania v záujme osteoporotickej prevencie, užívaním rôznych preparátov, prevencie pádov, dotýka sa aj problematiky zdravej výživy a vysvetľuje nutnosť pohybovej aktivity vo všetkých vekových kategóriách.

Pripomienky: V práci sú sporadické preklepy a štylistické chyby.

Záverom konštatujem, že predložená habilitačná práca je kvalitným výsledkom dlhoročnej, náročnej práce teoreticky aj prakticky erudovaného pracovníka aj v oblasti verejného zdravotníctva s potrebnými manažérskymi schopnosťami, s dlhoročnou praxou v danej oblasti.

Predložená habilitačná práca „Kvality života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyššom veku“ pána MUDr. Ivana Vaňa, PhD., zodpovedá odborným aj formálnym požiadavkám na habilitačnú prácu v odbore 7.4.2 Verejné zdravotníctvo a preto odporúčam komisií, aby slúžila ako podklad pre priznanie vedecko-pedagogickej hodnosti docent v danom odbore.

Otázky: 1/ V práci ste sa zamerali na aktivity prevencie osteoporózy.

Ktoréj vekovej kategórii a akou formou by ste ju ponúkali?

2/ Dotýkate sa aj možnosti zmeny legislatívnych opatrení zameraných na motiváciu a spoluzodpovednosť občanov a starostlivosť o vlastné zdravie, aké konkrétné opatrenia by ste navrhli?

2/ Čo považujete za limitácie Vašej práce?